СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 164. ДЖЕРЗИ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ЛИПНЯ 1948 No. 164. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 17, 1948 VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 4-0237} — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ СКЛИКАЄ НАДЗВИЧАЙНУ СЕСІЮ КОНГРЕСУ НА 26. ЛИПНЯ

ПРИЧИН СЕСІЇ НЕ ПОДАЄТЬСЯ, ЗАЗНАЧУЮЧИ ТІЛЬКИ „НАДЗВИЧАЙНУ НАГОДУ"

Вашинґтон, 16 липня. Президент Труман видав вчора проклямацію, скликаючи надзвичайну сесію Конґресу, що має початися в полудне, в понеділок, дня 26-го липня. В проклямації сказано, що надзвичайної сесії Конґресу вимагає публичний інтерес та надзвичайна нагода і на цій сесії президент закомунікує Конґресові такі справи, які вважатиме за необхідні. Чарлз Дж. Росс, пресовий секретар Президента, заявив, що президент Труман правдоподібно звернеться до Конґресу одним посланням про всі справи, а опісля ще евентуально з посланнями в поодиноких справах. Чарлз Росс не міг відповісти, чи президент виголосить своє послання особисто, хоча це дораджують йому його дорадники. Скликання надзвичайної сесії Конґресу не без причин зв'язується з краєвими конвенціями Републиканської і Демократичної партій і її широко коментується, при чому вона зустрічається з гострою критикою збоку Републиканців та вдовіллям збоку Демократів. Скликання сесії Конґресу з-приводу партійної конвенції вважається без прецеденсу в історії ЗД. В загальному скликання Конґресу вважається грою в передвиборчій кампанії. Краєвий предсідник Републиканської партії, конґресмен Гю Скотт з Пенсилвенії, обвинувачував президента, що він розбиває національну єдність. Скликання Конґресу він вважає доказом, що през. Труман не може працювати з Конґресом іншого партійного опреділення. Подібно та ще гостріше висловлюються на цю тему інші Републиканці, тоді як Демократи назагал виявляють своє вдовілля, за виїмком сенатора Волтера Джорджа з Джорджії, що назвав акцію Президента „немудрим кроком". Републиканський кандидат, ґубернатор Тамес Дюї, відмовився коментувати скликання Конґресу.

ДЮЇ ЗАПОВІВ ВІДКИТТЯ СВОЄЇ ГОЛОВНОЇ КВАТИРИ У ВАШИНҐТОНІ

Полинґ, Н. Й., 16 липня. Републиканський кандидат на президента, ґубернатор Тамес Дюї, заповів вчора відкриття своєї головної кватири для передвиборчої кампанії у Вашинґтоні. Републиканська головна кватира під час попередніх виборів була в Ню Йорку і звідси ведено цілу кампанію.

КОМІСІЯ АТОМОВОЇ ЕНЕРҐІЇ ВИПРАВДАЛА КОНДОНА

Вашинґтон, 16 липня. Комісія Атомової Енерґії виправдала вчора д-ра Едварда Кондона від закидів, видвигнених проти нього конґресовим Комітетом в справі Не-американських діянь. Кондона виправдано після доходжень відповідних властей безпеки і йому, як директорові Краєвого Бюра Стандардів, признано доступ до потрібних йому таємних інформацій в справі розвитку атомової енерґії.

ЛЮЇС ЗАКЛИКАЄ ДЮЇ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ ЗАКОНУ ТЕФТА-ГАРТЛІ

Вашинґтон, 16 липня. Юнайтед Майн Воркерс Джорнел, орган очолюваної Джаном Люїсом юнії вуглекопів, надрукував в своєму останньому виданні редакційну статтю, в якій звертається до Републиканського кандидата на президента, ґубернатора Тамеса Дюї в справі його участи в акції за відкликання робітничого закону Тефта-Гартлі. Люїс на місці цего закону не пропонує жодного іншого законодавства, з чим не цілком погоджуються СІО і АФЛ.

СЕНАТОР МекҐРЕТ ПЕРЕВИБРАНИЙ ПРЕДСІДНИКОМ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАТІЇ

Филаделфія, 16 липня. На вчорашньому засіданні Краєвого Комітету Демократичної партії сенатор Дж. Говард Мек Ґрет з Ровд Айленд був перевибраний її предсідником. Зі „збунтованих" південних стейтів тільки члени делеґації зі стейту Мисисипі не взяли участи в засіданні. Натомість делеґати Алабами заявили, що вони не думають покидати Краєвого Комітету.

АМЕРИКА ПРОДАЛА БРИТАНІЇ ВОЄННИЙ ВИРЯД З ЛЕНД-ЛІЗУ

Вашинґтон, 16 липня. Департамент стейту повідомив вчора, що Америка продала Британії весь свій воєнний виряд з т.зв. „ленд-лізу", що находився під британським наглядом та в британському користуванні в Німеччині і на всіх інших заморських територіях. За все це Британія заплатила $7,000,000 і департамент стейту вважає, що це є більше, ніж Америка могла б дістати за цей матеріял в будьякій іншій трансакції.

108,000 РОБІТНИКІВ В ЗАВОДАХ ФОРДА В КОЖНІЙ ХВИЛИНІ МОЖУТЬ ПОЧАТИ СТРАЙК

Дітройт, 16 липня. Краєва Рада професійних спілок робітників в автомобільних заводах Форда вчора ухвалила, що Юнайтед Автомобил Воркерс, СІО, може в кожній хвилині почати страйк проти Форд Мотор Компані. Зложена зі 100 осіб Рада, яка репрезентує чергованих по годинам 108,000 робітників в 46 фабриках Форда, відкинула означену як „кінцеву" пропозицію фірми на збільшення заробітної платні на 13 центів та інші додатки разом приблизно 15 центів на годину. Зі свого боку Рада не видвигнула жодних протидомагань.

ПРИЇХАЛА ДЕЛЕҐАЦІЯ НІМЕЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

Ню Йорк, 16 липня. Вчора тут приїхала літаком перша група німецьких і австрійських учителів та виховників, з метою познайомитись з американським шкільництвом та способами і методами виховання. Кошта їхньої поїздки покривається з Фундації Рокефелера.

Умер генерал Джон Дж. Першинг

БУВ АМЕРИКАНСЬКИМ ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧИМ В ЕВРОПІ ПІД ЧАС ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯ ВАШИНҐТОНА ДРУГИМ ОФІЦЕРОМ З РАНҐОЮ ГЕНЕРАЛА АРМІЙ.

Вашинґтон, 15. липня. — Сьогодні вранці в своїй квартирі у Волтер Рід Дженерал Ґоспітал умер в 88 році життя генерал Джан Дж. Першинґ. Він був головнокомандуючим Американського Експедиційного Корпусу в Европі за час першої світової війни і після Вашинґтона єдиним американським офіцером з ранґою генерала армій. У військовій службі він був 62 роки, від часу закінчення військової академії у Вест Пойнт в 1886 році. Від 1941 року здоров'я генерала постійно погіршувалося. Під час другої світової війни, тодішній шеф штабу і теперішній секретар стейту, ген. Джордж К. Маршал, постійно відвідував ген. Першинґа та відбував з ним наради. Ген. Маршал був рекомендований ген. Першинґтом на пост шефа штабу і опісля він постійно заявляв, що ген. Першинґ своїм військовим знанням і досвідом віддавав великі прислуги в стратегічних плянуваннях теж в другій світовій війні. Президент Труман, члени уряду, військові команданти та представники закордонних дипломатичних і військових місій у Вашинґтоні віддали пошану Покійному. Повідомлення про його смерть видав президент Труман, називаючи його „Великим Американцем". Похорон генерала відбудеться з усіми найвищими військовими почестями в понеділок на Національному Кладовищі в Ерлинґтон. Департамент стейту видав проклямацію, заряджуючи жалібне спущення прапорів до половини машту на всіх урядових будинках, фортах і військових постах та на всіх морських станціях і кораблях аж до поховання генерала.

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ГЕН. ПЕРШИНҐА.

Ген. Джан Джозеф Першинґ народився 13-го вересня 1860 року в сім'ї залізничного робітника біля Леклід в стейті Масачусетс. Його предки були імігрантами з Ельзації і Лотаринґії, французьких провінцій, що їх ген. Першинґ звільнив від німецької окупації в першій світовій війні. Військова карієра Першинґа була припадком, бо він думав студіювати право і до Вест Пойнту зголосився тільки припадково, побачивши відповідне оголошення. В сім'ї батька генерала було дев'ятеро дітей. Молодий Джан Першинґ допомагав в працях на фармі, опісля був учителем в школі, зразу в школі для ніґрів. В р. 1880 він був ґрадуований на учителя мистецтва. У військовій Академії в Вест Пойнт він був тільки пересічним учнем, натомість відразу виявив такі високі вояцькі спосібності, що академію закінчив відразу зі степенем старшого кадета-капітана. Він мав довгу військову карієру в краєвій службі, був військовим аташе в Токійо та спостерігачем під час японсько-російської війни, а головнокомандуючим Американського Експедиційного Корпусу був іменований після проголошення американсько-німецької війни в 1917 році.

ФАХОВІ ШКОЛИ ДЛЯ СКИТАЛЬНИКІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ.

Бад Кессінґен, Нім. — В американській зоні Німеччини є 72 фахові школи, в яких навчається 7,000 скитальників. 24 з цих шкіл удержує ІРО, а інші — допомогові організації. В школах навчає 777 учителів, а наука охоплює найрізноманітніші професії робітників, від коваля починаючи, а на працівникові косметичного сальону кінчаючи. Завданням шкіл є підготовити скитальників до відповідних фахів в країнах, куди вони задумують переселитися. Девізою навчання є: твій фах є твоїм найкращим пашпортом.

ҐРОМИКО ЗАКІНЧИВ СВОЮ МІСІЮ В О.Д.

Лейк Соксес, Н. Й., 16. липня. — Відомий з багатьох виступів советський представник в Раді Безпеки, Андрей Ґромико, що на цьому пості здобув іменування заступником міністра закордонних справ Советського Союзу, закінчив вчора свою місію в цій міжнародній організації і сьогодні виїжджає назад до Москви. Ґромико тут відомий головно зі свого надуживання признаного Советам великодержавного права спротиву (вета) в Раді Безпеки. Приблизно два місяці тому советський уряд нагло повідомив, що Ґромико буде відкликаний, а його місце в Раді заступить Я. М. Малік, що тепер буде теж шефом „українського" представника в цій Раді, Дмитра Мануїльського, який в цьому місяці є предсідником Ради. Ґромико попращався з генеральним секретарем ОД, Триґве Лі, традиційним російським „до свідания", що в американській пресі коментується як заповідь, що він знову думає вернутися.

Рада Безпеки наказала припинити війну в Палестині до трьох днів

ПРИЙНЯТО АМЕРИКАНСЬКУ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ САНКЦІЙ НА ВИПАДОК ПРОДОВЖУВАННЯ ВІЙНИ.

Лейк Соксес, Н. Й., 16. липня. — Рада Безпеки ОД прийняла вчора більшістю 7 голосів проти 1 та при 3 здержаних резолюцію американського представника, яка ставить арабам і жидам домагання припинити війну в Палестині до 3 днів, під загрозою санкцій, передбачених VII. розділом чартеру О.Д. За резолюцією голосувало 7 членів Ради, проти неї була тільки Сирія, а від голосування здержались Советський Союз, підсоветська Україна та Арґентина. Голосування переведено параграф за параграфом і Рада відкинула всі советські намагання виключити з тої справи ролю посередника ОД, графа Бернадот. Резолюція називає положення в Палестині „загрозою для світового миру" та домагається від обох воюючих сторін припинення воєнних дій до трьох днів. Якщоб вони це домагання не прийняли, тоді Рада Безпеки діятиме згідно з VII. розділом чартеру ОД, який передбачує господарські і дипломатичні санкції проти порушників миру. Якщоб і ці санкції не були достаточні, тоді Рада Безпеки має право використати збройні сили для привернення миру. Резолюція домагається перервання боїв в Єрусалимі до 24 годин.

БЕРНАДОТ ВЖЕ ПОЧАВ ПРАЦЮ ДЛЯ НОВОГО ПОСЕРЕДНИЧАННЯ.

Лейк Соксес, Н. Й., 16. липня. — Посередник ОД в Палестинській справі, граф Бернадот, вчора навіть не дожидав на закінчення сесії Ради Безпеки та вийшов негайно після ухвалення резолюції в справі Палестини і негайно почав підготовку для встановлення нового апарату, що мав би зайнятися посередничанням для примир'я в Палестині. Згідно з домаганням Ради в Палестині мали б знову замовкнути гармати найпізніше в неділю рано.

АРАБСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ НА „ОЗДОРОВЛЕННЯ" ПАЛЕСТИНИ.

Каїро, Єгипет, 16. липня. — Генеральний секретар Арабської Ліґи, Абдул Рагман Азам Паша, видвигнув вчора такі три пункти для „оздоровлення" положення в Палестині, що їх мали б домогтися ОД.: 1. Наказ до обох сторін про негайне припинення воєнних дій; 2. Перевести повне роззброєння кожного на території Палестини; 3. Закрити кордони Палестини та обложити їх „санітарним кордоном" з представників ОД, що не допустили б ані нової зброї, ані нових вояків до цеї країни.

ІЗРАЇЛЬЦІ БОМБАРДУВАЛИ КАЇРО.

Каїро, Єгипет, 16. липня. — Один ізраїльський бомбардувальник виконав вчора налет на Каїро та скинув кілька бомб. Це був перший ізраїльський налет на столицю Єгипту за час теперішньої війни. В урядовому комунікаті не подано точніших інформацій.

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ІНФОРМУЄ ПРО УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬНИКІВ.

„Ди Клівленд Прес" з 18-го червня надрукувала великий репортаж свого европейського кореспондента Теодора Андрика про українських скитальників. В кореспонденції зокрема високо оцінюється роботу европейського представництва ЗУАДКомітету та його директора Романа Смука, поміщуючи теж його фотографію.

НОВІ СОВЄТСЬКІ ПРОВОКАЦІЇ В БЕРЛІНІ ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ МИРУ

СОВЄТСЬКІ БОЄВІ ЛІТАКИ ЗАГРОЖУЮТЬ ЗАХІДНІЙ ПОВІТРЯНИЙ КОРИДОР; АМЕРИКА ВИСИЛАЄ 60 B-29 ДО АНГЛІЇ

Берлін, 16 липня. Західні союзники ще не вспіли розглянути якслід советського відкинення їх протестаційних нот в справі советської бльокади Берліна, як в тому місті Совєти почали нові провокації, що загрожують безпосередньо світовому мирові. Згідно з повідомленням американського і британського командування в Німеччині, советські боєві літаки збільшили на велику скалю свою активність в трьох повітряних коридорах, якими відбувається західне постачання харчів для обложеного Совєтами Берліна. З тих самих джерел видвигається здогади, що Совєти можуть в найближчому часі поробити дальші заходи для унеможливлення повітряного транспорту і обставити Берлін повітряними бальоновими перешкодами. Західні Союзники зі свого боку ще збільшують повітряні транспорти і ген. Клей заявив, що вони можуть бути піднесені до понад 5,000 тонн денно. У відповідь на нові советські провокації та загрозу для повітряних коридорів, західні союзники роблять такі протизаходи: 1. Британія рішила використати для безпеки повітряного коридору свої найважчі бомбардувальники „Линколн" і „Ланкастер"; 2. Використати вже в найближчому тижні британські „Дакоти" для транспорту вугілля; 3. Продовжити на 6,000 ярдів свій аеродром в Берліні (Ґатов) для вжитку найважчих транспортовиків; 4. Британські літаки тепер будуть робити три, замість дотеперішніх два „обороти" до Берліна; 5. Америка рішила вислати на бази в Британії 60 своїх суперфортець B-29. Політична активність в самому Берліні вчора була мінімальна.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ОБГОВОРЮЮТЬ СПРАВУ БЕРЛІНА

Лондон, 16 липня. Представники Америки, Британії і Франції в місцевому т.зв. постійному комітеті продовжували вчора обговорювати крізу в Берліні, збільшену советським відкиненням протестаційних нот та новою загрозою повітряного коридору. Докищо не задумується висилати до Москви нових нот, хоча цего ще остаточно не вирішено. Під цим оглядом західні союзники не дуже спішаться, рахуючись з тим, що „холодна битва" за Берлін готова ще тривати цілі тижні. Теж видвигається застереження щодо передачі справи Раді Безпеки, бо це тільки відложило б її вирішення на дальші тижні і було б на руку Совєтам. Про наради був вчора поінформований секретар закордонних справ Бевин і негайно після того він був на авдієнції в короля.

НОВА ПРОВОЛОКА У ВИРІШЕННІ ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Франкфурт над Майном. — 16 липня. Західні союзники призначили окремий комітет, що має розглянути німецькі проти-пропозиції на союзницькі рекомендації щодо створення західно-німецької держави. Це забере деякий час і тим самим остаточне вирішення цеї справи знову відтягається. Найбільше застережень видвигають французи.

ПІСЛЯ ЗАМАХУ НА ТОЛЬЯТТІ

Комуністи відкликали страйк; Уряд знову паном положення

Рим, 16 липня. Італійський уряд премієра де Ґаспері знову опанував положення в країні, що грозило громадянською війною після передвчорашнього замаху сицилійського студента на життя комуністичного провідника Пальміра Тольятті. Проголошений комуністами ґенеральний страйк з метою повалити уряд був сьогодні рано відкликаний самими комуністами, не досягнувши своєї мети. Багато робітників взагалі не послухали комуністичного страйкового наказу. Проте, італійська армія і поліція перебувають дальше в поготівлю. Комуністи пробували зробити уряд відповідальним за замах, але їх збаламутив своєю телеграмою Сталін, що забув видвигнути те саме обвинувачення, натомість обвинувачував самих комуністів, що не потрапили до замаху не допустити. Сам Тольятті перебуває дальше в ґрізному, але не безнадійному стані в госпіталю. Обвинувачення проти італійського уряду за замах на Тольятті вже видвигнула вчора московська радіовисильня, а за нею теж „пролетарі всіх країн".

„САМО-ЧИСТКА" БОЛГАРСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Софія, Болгарія, 16 липня. Болгарські комуністи, зі страху, щоби і їм таке не притрапилося, як югославським большевикам з Тітом на чолі, винесли вчора цілий ряд рішень про „скріплення партійної дисципліни" і т.п., аж до „самочистки" включно. При цьому ще раз офіціяльно стверджено льояльність до Москви та засуджено „єретика" Тіта.

ТІТО — „ЗРАДНИК РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ"

Лондон, 16 липня. Створений Москвою Комінформ вчора почав нову офензиву проти Тіта, називаючи його „зрадником робітничої кляси", що створив в Югославії „терористичний режім" та загрозу для світового комунізму. Комінформ знову закликає югославських комуністів, щоби розправилися з Тітом і тоді їм готові бути прощені всі протикомуністичні гріхи.

ГРЕЦЬКІ БОЛЬШЕВИКИ У ВІДСТУПІ

Атени, 16 липня. Командування грецької армії повідомило, що червоні партизани є у відступі на цілому фронті в районі гір Ґраммос. За останні дні боїв вони понесли великі втрати. Швидку акцію армії унеможливлює гористий терен. Проте, партизани держаться ще тільки на трьох важливіших позиціях.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сиі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ДЕМОКРАТИЧНА НОМІНАЦІЯ

Демократична партія вибрала вже своїх кандидатів на наступного президента та віце-президента країни. Ними є Гері С. Труман з Мізурі та Албен В. Барклі з Кентоки. Республиканський „виборчий тикет" це, як відомо, Дюї-Ворен. В Филаделфії відбудеться ще конвенція „Третьої партії" і вона вибере своїм кандидатом на президента Генрі Волеса, але ця кандидатура призначена головно на підкопання Трумана за його „тверду руку" відносно Совєтів та комуністів.

Республиканці почувають себе в сучасний мент так, як би вже їхній заступник сидів у Білому Домі. Знов демократи, хоч їхній речник сидить у Білому Домі і тепер дістав на номінаційній Конвенції при першому голосуванні величезну більшість, не мають дуже сильної віри, що їм вдасться в листопаді перемогти. Тим разом когось і чогось демократам бракувало і це впадало усім у вічі. Ці, що прислухувалися Демократичній Конвенції по радіо, чи вчитувалися в те, що писали газети про події на самій конвенційній галі, чи в коритарях та „повних диму кімнатах", не завважили великого ентузіязму. Партія, в якій так довго домінував Рузвелт і своєю індивідуальністю та політичним маневруванням сціплював до купи різні елементи правого й лівого характеру, не мала нового „мистця", а навіть не могла мати, бо такі штучні обєднання взагалі довго існувати не можуть. Бо як може тепер вдержуватись, наприклад, спілка з елементами, які є під контролею Комуністичної партії, а тим самим і Москви? Чи ж є нині яка рація для патріотичного американця іти при виборах проти Трумана тільки тому, що „Доктрина Трумана" намагається припинити совєтську агресію, що Америці треба бути сильною, або приглянутись ближче комуністичній інфільтрації? Коли ж думати про південні стейти та їхню демонстрацію проти Трумана, то чи Південь зі своєю опозицією проти громадянських прав не наносить величезної шкоди поступовому американському імені й не помагає комуністичній пропаганді ганьбити нашу країну та її лад?

Президент Труман знайшовся в 1944 році на становищі віце-президента держави разом з Френклином Д. Рузвелтом не так з власної охоти, як наслідком маневрування Сиднея Гилмена, що був за Генрі А. Волесом, а проти Джеймса Ф. Бирнса, який був властивим кандидатом на це становище. Через це заважив компроміс і на овиді зявився — Труман, на якого плечі звалився по смерті Рузвелта величезний тягар, який був великим ще й з цього боку, що Рузвелт не інформував був Трумана про деякі дуже важні міжнародні договори та інші справи з поля закордонної політики. Обнявши в таких обставинах уряд президента Труман дав багато доказів, що вміє дати собі раду зі справами домашніми і закордонними як людина прогресивна і розуміюча світові проблеми.

Сенатор Албен В. Барклі, як кандидат на віце-президента, є чи не найліпшим кандидатом демократів на цю позицію. Він є загально шанованим, таким, що давно повинен був сидіти в Білому Домі. Якраз тому він багато поможе Труманові й партії при виборах, а що вони легкими не будуть, це певне.

Американська політика в світлі конвенційних плятформ

Ухвалені на цьогорічних краєвих конвенціях у Филаделфії політичні плятформи Республиканської і Демократичної партій визначають дальші напрямні в американській внутрішній і закордонній політиці. В багатьох точках, як в закордонній, так і внутрішній політиці ці програми сходяться, в деяких конкурувань, але вони покриваються в основному: в дбанні про добро, силу і безпеку країни та її дальший розвиток. Під цим оглядом на увагу заслуговує передане агенціями АП і ЮП зіставлення поодиноких точок плятформ обох партій. Зіставлення передаємо в скороченні за агенцією ЮП.

ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА.

Демократи: Запевняють піддержку Організації Об'єднаних Націй, продовження зусиль на скорочення великодержавного права вета та змагання до встановлення міжнародної збройної сили на піддержку та переведення рішень ОД.

Обіцяють необхідні фонди та „здорову, гуманітарну" адміністрацію Пляну Маршала для відбудови Европи.

Заступають думку необхідности „відповідних" збройних сил, що стояли б на сторожі „вітальних інтересів" країни та забезпечили її перед всякою агресією.

Зобов'язуються відновити програму торговельних договорів, проектованих урядом Рузвелта в 1934 році, але „покалічених" останнім, контрольованим республиканцями, Конгресом.

Республиканці: Запевняють піддержку ООД, домагаються скасування права вета в мирному полагоджуванні міжнародних непорозумінь та вважають, що ОД повинні розпоряджати відповідною збройною силою.

Обіцяють фінансову допомогу „в мудрих рямках" для доброчинних потреб власної країни, запевняють фінансову допомогу у відбудові економічної незалежности та основних вольностей інших свободолюбних народів. Зобов'язуються повести „ділову" адміністрацію закордонної допомоги.

Обіцяють піддержку „системі обопільних договорів" та заохоту до скріплення світової торгівлі.

ПАЛЕСТИНА.

Демократи: Заповідають повне визнання держави Ізраїля та визнання її кордонів, визначених ООД. Обіцяють фінансову допомогу для розвитку економії Ізраїля. Піддержують ревізію заборони вивозу зброї з Америки та пропонують признати її ізраїльцям для „цілей самооборони".

Республиканці: Піддержують рішення в цій справі ООД, повне визнання держави Ізраїля у визначених ООД кордонах та обіцяють фінансову допомогу в розвитку ізраїльського господарства. Обвинувачують адміністрацію през. Трумана, що він своїми хитаннями в справі Палестини підірвав авторітет ООД.

ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА.

Демократи: Приписують собі всі дотеперішні досягнення під цим оглядом. Зобов'язуються продовжувати боротьбу за рівноправність та проти дискримінації будьякої групи громадян і з будької причини.

Республиканці: Зобов'язуються законно забезпечити всім громадянам однакові громадські права, без огляду на будькі расові, релігійні, чи соціяльні різниці.

КОМУНІЗМ.

Демократи: Засуджують комунізм та всі інші форми тоталітаризмів і їх деструктивну роботу дома і закордоном. Заповідають слідство і покарання всіх підривних та зрадницьких елементів. Заповідають переведення відповідного законодавства в рямках Конституції для здержання підривної роботи. Запевняють повне збереження всіх традиційних особистих вольностей.

Республиканці: Зобов'язуються до точного застосування проти комуністів існуючих законів та ухвалення нових, які повністю забезпечували б країну перд зрадницько-підривною роботою комуністів та не допустити до здійснення тут їх мети, іменно встановлення в Америці контрольованої з-за кордону безбожницької комуністичної диктатури.

ІНФЛЯЦІЯ.

Демократи: Вину за теперішні високі кошта прожитку скидають на контрольований республиканцями Конгрес, тому, що він відкинув президентську програму контролі цін. Обіцяють припинити дальший зріст цін.

Республиканці: Запевняють, що Адміністрація президента Трумана свідомо „підбиває ціни". Домагаються боротьби проти „основних причин" інфляції, скорочуючи видатки уряду, зменшення публичного задовження та відповідної нормалізації індустрії.

МЕШКАНЕВІ СПРАВИ.

Демократи: Зобов'язуються перевести відповідне мешканеве законодавство та піддержувати започатковану місцевими агенціями програму дешевих мешкань. Кажуть, що країна „соромиться" тим, що Республиканський Конгрес не потрапив перевести відповідного законодавства в цій справі.

Республиканці: Рекомендують федеральну допомогу стейтам в переведенні програми низько-чиншових мешкань, якщо цеї допомоги не може дати стейт, або місцеві інституції.

ПОДАТКИ.

Демократи: Одобрюють зменшення податків, де це тільки можливо зробити без захитання національної економії. Обстоюють, щоби всяке зменшення податків охоплювало насамперед сем'ї, які мало заробляють. Обвинувачують, що зменшення податків республиканським Конгресом зігнорувало тих, що цего зменшення справді потребують.

Республиканці: Заявляють, що федеральний уряд повинен можливо якнайшвидше скасувати, або зменшити всі ці податки, що їх можуть краще адмініструвати локальні уряди.

РОБІТНИЦТВО.

Демократи: Пропонують відкликання робітничого закону Тефта-Гартлія, бо вважають, що він не вніс „миру" до індустрії. Пропонують нове законодавство для нормалізації відносин між підприємцями і робітниками, при чому якнайбільше була б збережена свобода одних і других.

Пропонують визначити права, які допомогли б працедавцям і робітникам охоронитися від комуністичних впливів.

Республиканці: Визнають необхідність дальших студій для вдосконалення законодавства про нормалізацію відносин між працедавцями і робітниками, признаючи одним і другим одинакові права.

Постанови Демократичної і Республиканської партій менш-більш покриваються в справах поширення соціяльних забезпечень, дальшого розвитку та піддержки у виховних справах, піклування і забезпечення ветеранів, піддержку і розвиток фармерства, індустрії і т. п. Демократична і Республиканська програми цілком покриваються в цілях, хоча в поодиноких випадках кожна з них видвигає теж не далеко від себе віддалені шляхи та засоби в змаганні до них.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕВЯТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Микола Чубатий.

Резигнація професора Колюмбійського університету

На Колумбійськім університеті в Ню Йорку, себто на найбільшім університеті на американськім суходолі, а мабуть й на цілім світі, сталася подія, що є характеристичною для ролі, яку відграє багато американських наукових установ, коли іде про висвітлювання справ східної Европи.

Зрезигнував зі своєї катедри професор Артур Пруден Колмен, що від 20 літ викладав польську мову та літературу на цім університеті, протестуючи проти того, що управа університету, нині очолювана генералом Двайт Айзенгавером, приняла від польського комуністичного уряду в Варшаві як дар першу рату в сумі $10,000 на уфундування катедри польської мови та літератури ім. Адама Міцкевича. На цю катедру призначив університет проф. Манфреда Крідля, відомого в Америці славіста советофільської орієнтації.

Справа затяглася довший час заки генерал Айзенгавер, президент університету, приняв резигнацію проф. Колмена, вважаючи його аргументи непереконливими. У листі президент Колумбії писав, що принимання дарів від закордонних урядів на встановлювання катедр для дослідів культури даного народу іде по старій лінії наукової політики університету, та що призначений професор Крідль це визначний вчений славіст, який був призначений на цю катедру незалежно від нікого, а тільки самою владою університету та що вкінці управа університету негайно звине цю катедру, коли б показалося, що з неї голоситься філософія, ворожа американській формі влади.

Ця справа набрала великого розголосу в пресі. Запитаний проф. Колеман заявив у відповідь на лист президента університету Айзенгавера, що він не вірить, щоб професор Крідль, плачений польським комуністичним урядом, міг вести виклади в дусі безсторонної науки, а ціле це підприємство польського уряду в Варшаві, це ніщо інше, а тільки комуністична інфільтрація на американськім університеті, яка має на цілі представляти викривлену польську культуру, от хочби для прикладу, що Міцкевич це свого роду Предтеча, Іван Хреститель, автентичного польського марксизму.

Могли большевики зробити малощо не комуністами Шевченка і Франка, можуть скомунізувати Міцкевича. Справи цеї, що нею заінтересовані в першу чергу американські поляки, ми зовсім не поручували б, коли б вона не була „видимим знаком тої невидимої благодати", яка спливає на американський нарід та на американську публичну опінію через деякі найвищі наукові установи, американські університети та каледжі — а саме симпатії для марксизму та зовсім баламутний погляд на ролю Росії у східній Европі. Це вже до живого інтересує український нарід, бо ж є фактом, що ніде на світі не панують такі реакційні та такі викривлені погляди на Росію та Україну, як на багатьох американських університетах.

Погляди ці голосять старі російські емігранти, що позаймали катедри та посади в американських наукових установах. Такі самі погляди, лише дещо підсмаровані „прогресивним" комуністичним сосом голосять вже виразні советофіли американського або російського походження, при чім багато старих емігрантів перейшло на „поступові" советські рейки, набравши переконання, що батько Сталін робить не гіршу, а кращу службу для російської родини, ніж його попередники білі царі.

Відомо, що зовсім серіозні американські славісти, між ними теперішний голова слов'янського департаменту Колумбії, професор Симонс, очолювали тай ще нині дехто з них очолює так званий „Рошен-Американ Інститют" установу, що себе подає за найкраще джерело інформації про Совети, а на ділі виглядає на якусь агентуру советської пропаганди.

Треба ще зазначити, що з американських установ з офіціяльного університетського видавництва Коломбія Юніверзиті Прес виходять твори, що зовсім не визнають існування України, а тільки пишуть про існування Росії. Вся стара культура України, це в них культура Росії, що має владу на Кремлі. Спрепароване англійське видання Старо-українського архитвору „Слово о Полку Ігоря" проф. Якобсоном, професором другої катедри, вдержуваної червоною Чехословаччиною, є найкращим доказом цього. Та це видання не є одиноким. Подібними виданнями росіяни старої та нової орієнтації заливають Америку з американських наукових установ.

З такого стану „наукової інформації" Америки про Україну та й взагалі про східну Европу виходить великанська

(Докінчення на стор. 3-тій).

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН
(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую.
Автор.

4)

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ.

Чому навпаки? А тому, що геніяльні садисти й людоїди, такі, яких ще не бачила наша Планета за весь час свого існування, в своїх диявольських нищівних плянах не задовольнялись тим, що без будьяких прелюдій розстріляли „якийсь там" десяток-два-три,-мільйонів „контрреволюції", а інші десятки мільйонів замордували в концентраках та в'язницях ЧЕКА-НКВД, вони шукали і находили нові методи садизму і нищення людей. В цих шуканнях вони дійшли до справжньої геніяльности катів, а саме: переконавшись, що пальма, кактус, або інша рослина тропіків або субтропіків не може вижити в полярній або субполярній півночі, так само, як білий полярний ведмідь не виживе в тропіках або субтропіках, — кремлівські кати весь час роблять нищівні експерименти над людьми тим, що всіх „контрреволюціонерів" України, Кавказу, Дону, Кубані, Узбекістану, Туркестану та Кіргізстану засилають на далеку Північ, а „контрреволюцію" Півночі — засилають на соняшний південь. Таким чином, 90 відсотків перших гинули на Півночі, а 90 відсотків других — гинули на Півдні. Виживали тільки феномени, а коли вони повертались додому, то через деякий час знову потрапляли в концтабори.

Так загинув мій батько, за те, що не бажав вступати до колгоспної неволі, так загинули мої три брати й десятки мільйонів найчесніших й найпорядніших людей.

Дехто з чужинців називає советську комуністичну тиранію — цей нічим не прикритий бандитизм — диктатурою або тоталітарною системою.

Ні! Нема в СССР диктатури і тоталітаризму! Ці назви надто шляхетні для того сваволля-бандитизму, який панує в СССР, — очолений Кремлем.

Тому, що на нашій Планеті протягом її існування ще не було такої сваволі катів, такої жахливої масової інквізиції, то й важко їй знайти відповідну назву.

Мабуть, наше майбутнє покоління, цей есесерівський бандитизм буде просто називати — комунізмом, так скажімо, як ми сьогодні вживаємо слів: злодій, кат, каїн і т. д. і знаємо, що вони означають, так само наше майбутнє покоління, коли захоче сказати про щось жахливе, потворне, про хаос, занепад людської моралі, нищення десятків мільйонів дітей і дорослих, про найгірші форми рабства, то буде казати — „комунізм".

В СССР вже сьогодні існує найобразливіще слово — „колгоспник", а коли хочуть зазначити якийнебудь розвал праці, непорядки або злидні, то все це негативне вкладають в одне слово — „колгосп", або — „як у колгоспі" чи „колгоспні порядки" і т. д.

Ці „колгоспні порядки" можна було бачити в СССР кожному за винятком чужинців. Чужинцям показують не те, що є, а те, що запляновано до реклями й пропаганди.

В СССР існує 2—3 колгоспи, засновані для закордонної реклями, а решта жахлива. І тим західнім панам, пролетарям, комуністам та іншим панам, які мріють про якийсь там комуністичний рай і захоплюються його ідеями, я щиро раджу поїхати до „батьківщини трудящих" і побачити на практиці той комуністичний „рай", до якого ті пани прагнуть.

Коли ви будете їхати, то я ставлю тільки одну умову, а саме: — їхати туди не як гість, якого так оточать увагою агентів НКВД, дадуть відповідного перекладача або чичероне, який буде вам показувати всі „досягнення", а їдьте туди як звичайний робітник, станьте до роботи на фабрику або до колгоспу і тоді ви побачите комуністичний „рай" не такий, про який кричить несамовите кремлівське радіо і який висвітлює брехлива кремлівська пропаганда, а побачите правдиву злиденну дійсність. Там ви побачите і почуєте голу і нічим не прикриту правду. І тоді ви зрозумієте в яке поневолення, в яку авантюру, безправ'я та злидноту тягнуть вас ваші комуністичні лідери, яких в цю авантюру втягує Кремль. Але Боже вас борони, висловлювати незадоволення умовами праці і життя в СССР або порівнювати їх з кращими умовами вашої країни, бо після цього ви там, в СССР, і місяця не витримаєте. Може ви й витримали б, але вас там не витримають і негайно ліквідують як „клясу", як людину з „буржуазною ідеологією".

Надзвичайно жахливим та трагічним життям живуть советські пограбовані громадяни, але, здається, ще жахливішим життям жили ті чужинці, які прибули на постійну працю в СССР. Вони надто скоро переконались у тому, що вони стали жертвою виняткова брехливої московської пропаганди, але поворот їм назад був відрізаний, бо їм не тільки заборонено повернутись у свою країну, але й листуватись з своїм краєм. Пізніше їх усіх ліквідовано, як „небезпечний елемент".

Цими рядками я спеціяльно звертаюсь до закордонних комуністів і їх прихильників. — Я знаю, що на підтримку ваших комуністичних ідей, на ваше виховання, на підбурювання вас до рішучих дій Москва не жаліє золота. Москва витискує останні соки з 80 мільйонів працездатних працюючих в СССР. За рахунок їх рабської праці провадиться пропаганда про комуністичний „рай" в СССР, за той же рахунок в останні часи утримуються ваші комуністичні лідери, а за який рахунок вони утримувались раніш, — читайте „Чорного Ворона".

(Дальше буде).

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

За розділ Російської імперії

Часопис „Час", що виходить на скитальщині (Фюрт, Баварія), помістив в числі з 13. червня ц. р. під повищим наголовком цікаву статтю, що є продовженням серії статтей на тему „Російська імперія — загроза світового миру", яких автором є М. Сосновський. У цій статті пишеться таке:

Політика російської імперії в усіх періодах її існування, включно з сучасною советською формою, постійно мала за свою мету здійснювати широкі імперіялістичні пляни, диктовані притаманним російському народові месіянізмом і вірою в особливе призначення Росії „здійснювати правду на землі". Це зумовляло змагання Росії до:

1) Поширювання своєї території коштом сусідніх народів Европи й Азії,

2) Встановлення своєї гегемонії спочатку в Европі й Азії, а сьогодні вже в цілому світі.

Ці імперіялістичні тенденції Росії особливої сили досягнули під сучасну пору, коли на просторах російської імперії запанував большевизм, ота симбіоза комуністичної доктрини з російським імперіялізмом. Аналіза російської духовости й російської практики в минулому й сучасному насунула зовсім природно такі висновки:

1) Російська імперія не може бути співучасником і співтворцем нового справедливого ладу в світі,

2) Зміна режиму в російській імперії не буде запорукою демократизації Росії, не усуне російського деспотизму, агресивности й імперіялістичних тенденцій,

3) Збереження російської імперії, у якій то не було б формі, після повалення у Росії тоталітарного комуністичного режиму, творитиме далі постійну загрозу світового миру.

Ураховуючи ці всі моменти, ми робимо два останні висновки з наших міркувань над проблемою Східньої Европи й організації справедливого ладу в світі та забезпечення тривалого миру:

1) Добро людства й справа миру не тільки у Східній Европі, але теж у цілому світі, вимагають безумовної й цілковитої ліквідації російської імперії і переборення російського імперіялізму всіх видів,

2) Відновлення на просторах Східньої Европи й Азії національних держав народів поневолених протягом історії Росією і насильно включених до складу російської імперії.

Сьогодні ми перебуваємо у передостанній фазі формування нової політичної дійсности у світі. Майбутнє цілого світу залежатиме від того, наскільки добрі основи будуть закладені під новий політично-суспільний лад. Дві світові війни, а зокрема три останні роки повоєнної дійсности показують, яку загрозу містить у собі спроба знаходити вихід з критичної ситуації у різних половинчастих заходах, у дискретному обходжуванні небезпечних місць, в намаганнях поєднувати речі, що себе цілковито заперечують і виключають, у гнилих компромісах між насиллям і правом. Розвиток цивілізації, нечувані досягнення техніки й вузька пов'язаність економіки окремих країн світу, остаточно перерішили про реальність ідеї неподільности світу. Стара система міждержавних взаємин, з практикою поділу світу на сфери впливів, з колоніяльно-імперіялістичною політикою світових потуг, з безоглядною експлуатацією одних народів іншими — на наших очах відходить у небуття й сили всіх потуг сучасного світу не зможуть зупинити цього процесу, що змагає до свого завершення. Мусять безповоротно згинути всі ті політичні творива, що повстали у минулому, збройними загарбаннями підступом й лукавством.

Дві характеристичні властивості визначають сучасну добу великих катаклізмів і переображень: роздрібнювання й об'єднування. Ці два цілковито протилежні процеси, що зараз паралельно проходять у світі, знаменні для цього переходового етапу, на якому зараз находиться усе людство. Однак справжнє об'єднання народів цілого світу, про що тепер так багато говориться, настане щойно тоді, коли завершиться процес ліквідації світових імперій і всі народи здобудуть волю і суверенні права. Це принципова істина, якої ще навіть сьогодні не хочуть визнати, або намагаються її оминути ті, що голосно проповідують конечність об'єднання світу.

Тільки через визволення і унезалежнення всіх народів, через ліквідацію і розподіл на природні складові частини тих політичних формацій, що своє повстання завдячують насильству — веде шлях до вільної об'єднаної Европи, і до вільного об'єднання світу.

У тому аспекті мусить бути теж роз'язана проблема російської імперії. Без того не може бути мови про налагодження взаємин у світі, про мир, а хіба тільки можна говорити про тимчасове перемир'я. Здається, немає у світі жадного чинника, який не здавав би собі з того справи. Усе ж таки треба відмітити, що немає теж у світі проблеми, яку так невірно насвітлювали б і так по різному інтерпретували. Через те, тим більше уваги мусять приділювати цій проблемі ті чинники, що їх така чи інша розв'язка буде найбільше заторкувати.

Уже напочатку цієї статті ми визначили наше становище до проблеми російської імперії. У такій площині бачить цю розв'язку народи Східньої Европи і народи окупованої Росією Азії. **Тільки ліквідація й розподіл російської імперії може забезпечити їм волю й національну незалежність.**

Цілком природно, що інакшими моментами керуються, при розгляді східньо-европейської проблематики, західні держави Европи, Англія й ЗДА, а зовсім інакшу концепцію висувають самі росіяни, передбачаючи смертельну загрозу для існування російської імперії, після упадку сучасного комуністичного режиму.

Тут не місце зупинятись над різними варіянтами концепції нового східньо-европейського ладу, що ми їх стрічаємо на Заході, коли йдеться про майбутнє Східньої Европи і російської імперії. Ми хочемо тільки відзначити той позитив, що Захід щораз більше здає собі справу з російської загрози і з плянів російських імперіялістів, хоч досі ще не робить потрібних і консеквентних висновків і займає виразно вичікувальне становище, перед посиленим наступом російського імперіялізму.

Відомий американський публіцист Ліпмен писав у „Ню Йорк Геральд Трібюн": „Початком розумного ставлення до російського питання, на мою думку, є визнання того факту, що розділ між Східньою й Західньою Европою, суперництво між Росією і західними державами **не почалось з Маркса, Леніна і Сталіна і не скінчиться на випадок ліквідації советського режиму, чи його програмі...** Імперіялістичне суперництво з Росією в Прибалтику, Східній і Центральній Европі, в Дунайськім басейні, на Балканах, на Середнім і Далекім Сході, **не почалось з комунізмом і з ним не скінчиться.** Все те було притаманне царським дипломатам подібно, як і комуністичній дипломатії. Міністерство закордонних справ Англії стрічалось з тим протягом останніх 150 років. Ми повинні приготовитись до того, що нам доведеться мати діло з тим явищем, протягом досить довгого часу... Я уважаю, що суперництво з Росією існуватиме за всіх умов". (Підкр. наше — М. С.).

Перед загрозою російського імперіялізму остерігав недавно Англію премієр Атлі, а не менше гостро підкреслив цю загрозу для Европи де Голь в одній із своїх промов: „Дві третіх Европи ізольовані під батогом советського режиму. Цей велетенський бльок нищить щораз далі свободу власної людности. Це саме діється з незалежністю народів під його засягом. Ніхто не знає, куди засягне завтра жадоба цього колоса... Але як би це не було, треба ствердити, що для Франції наростає нова велика небезпека".

Що російська імперія може бути тільки аномалією серед вільних народів світу, то з тим погоджуються навіть самі росіяни. Тому теж їхні політичні кола, з таким поспіхом опрацьовують програми побудови „Федеративної Росії" в кордонах сучасного СССР. Усі свої надії на збереження російської імперії пов'язують вони з т. зв. великопросторними концепціями, висуваючи ідею „Федеративної російської держави", як одну з таких великопросторних концепцій і як регіональне об'єднання народів Східньої Европи і Азії, що мало б увійти, чи стати основою майбутнього світового союзу народів.

„Важно зрозуміти — пише ню-йорське „Новое Русское Слово" — що в цей знаменний історичний момент, коли Америка відкриває похід усіх народів до світової федерації, штучне загострювання націоналістичних пристрастей і виступи можливих честолюбців та демагогів в звільненій Росії, які задля своїх особистих, чи вузькогрупових інтересів, готові будуть роздирати на частини її живе тіло, ледве чи будуть популярними в Америці... Є підстави припускати, що Америка покладе вплив своєї великої економічної й моральної сили на ту сторону російської ваги, яка буде схилятись у бік мирного створення вільної й рівноправної федерації народів Росії".

Особливий інтерес мають думки російського публіциста Г. Федотова, який заступає погляд про неминучість упадку російської імперії.

„Не важко передбачити, що на випадок воєнної поразки Росії, впаде не тільки советський режим, але пічнеться повстання проти Росії її народів, пише він у статті „Доля імперій" („Новий Журнал", ч. 16). Навіть, коли переможе Великоросія і силою вдержить народи імперії, її перемога може бути тільки переходовою. У сучасному світі немає місця для австро-угорщин..." Автор відмічує все ж таки, що хоч відпадуть від російської імперії „окраїни", то все таки ще багато лишиться. „Росія не мре — пише він далі — доки живе російський народ на своїй території, говорить своєю мовою. Великоросія, та ще з додатком Білорусі (правдоподібно) і Сибіру (ще надовго) — все ще є великим тілом, з великим населенням, все ще найбільша з европейських народів..."

Розгубленість в російському імперіялістичному таборі свідчить найкраще про те, що для російської імперії наближається невмолимий кінець. Самі росіяни вказують те найслабше місце імперії, яким є проблема поневолених національностей. Їх визволення — це шлях до ліквідації російської загрози і російського імперіялізму всіх видів.

М. Сосновський.

РОБЕРТ А. ТЕФТ. — Сенатор Роберт А. Тефт, який є провідником республиканської більшости в сенаті, років 58, визнається знаменито на справах, що належать до конгресу і президента. Не диво — так кажуть — він же ж є сином Вилйема Говарда Тефта, 27-го президента Злучених Держав.

Резигнація професора Колюмбійського університету

(Докінчення зі стор. 2-гої).

шкода не тільки для України, але таки прямо для Америки. Поміж Америкою та Советами нині відносини крайно напружені, можливости воєнного конфлікту не виключають навіть дуже осторожні політики та стратеги. Річ ясна, що життєвою справою для безпеки Америки є тепер справа основних та вірних інформацій про Совети та східню Европу. Зокрема злегковаження національних проблем советської імперії та її сателітів може фатально відбитися на висліді того ж конфлікту.

Нині стає щораз більше певним, що головною причиною поразки Гітлера на сході було повне злегковаження інтересів народів Советського Союзу. Гітлер зробив це зі звіринної расової його науки, щоб запевнити панування німців над Україною. Одначе така сама невдача може статися теж для свободолюбної Америки, коли б баламутні поняття про східню Европу, голошені з американських університетів, мали вплив на політичні та військові американські чинники, як їм прийдеться мати до діла з тими теренами.

Є нашим святим обовязком як американців українського роду звернути на це увагу американської влади, що на терені східньої Европи діють динамічні протиросійські а прихильні Америці сили, яких існування вчені багатьох американських університетів закривають — одні свідомо, другі несвідомо.

Американський уряд в цьому невинуватий, бо американські наукові установи це приватні інституції на які уряд не має безпосереднього впливу. Натомість поміж американцями, нераз і з визначних капіталістичних, мільйонерських родин, як Лямонти, Кортіси, Мур та інші, є такі засліплені советофіли, що для звичайного снобізму та хорування на „поступовість" ведуть роботу, яка є шкідлива для самої Америки. Американський уряд в імя шанованої та практикованої свободи переконання не мішається до тих справ. Тому на нас, американських українців, спадає святий обовязок бодай в наших скупих розмірах, як виданням Українського Квартальника та літератури про Україну, що робить Український Народний Союз, протиставитися тому заливові дезінформації про Росію та нею поневолені народи.

Повертаючи до справи встановлення червоної польської катедри на Колумбійськім університеті ми обовязані ствердити, що й самі поляки не без вини в цьому заливові русофільства на американських наукових установах. То тут то там найдеться також на тих установах професор-поляк з відомим наставленням поляків відносно України. Вони теж поминають справи України та інших поневолених народів европейського сходу і немов мовчки достосовуються до того хору, що працює для Москви. Своїми реакційними поглядами на справу України, зокрема своїми посяганнями по українські землі, вони відтручують від себе безсторонніх американців, з чого користають тільки американські советофіли. Мовляв глядіть, які Совети поступові, таж там існує, в їх союзі, окрема українська республика. Клясичним прикладом того може бути недавна стаття такого ж реакційного польського професора Галецкого з Фордгем-університету на тему польських східних меж. Для нього теж немає на схід від теперішньої польсько-советської межі українського господаря, а є тільки країна, що колись по Дніпро належала до Польщі. Тому, по його думці, східна Галичина абсолютно повинна би вернути до Польщі, коли ще не щось більше. Тому і не диво, що червоні поляки, як позірно більше поступові, інфільтрують щораз більше в американську науку та наукові журнали, навіть в ці, що досі з повною охотою відкривали свої сторінки для статтей польських авторів. Згадаю тільки про симпатичне видавництво університету в Колорадо „Джорнел оф Сентрал Юроппіен Афферс", де в останній книжці появилася стаття теперішнього польського віцеміністра закордонних справ, професора географії на краківськім університеті Лещевича, написана на тему східних польських границь. Вона написана спокійно та слід признати що й безсторонно. Чи ж диво, що супроти середновічних поглядів старих польських професорів червоні поляки на американськім грунті являються позірно більше поступові та обективні? Одначе в даній випадку ми признаємо слушність проф. Колменові та шануємо його відвагу протиставитися заливові советофільства в американських високих школах.

Reprinted from the New York JOURNAL AMERICAN Copyright, 1948, Hearst Consolidated Publications

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

(Як їх подають совєтські джерела).

„ЗАБОТА О ЛЮДЯХ".

Київ. — 215 стахановців і стахановок із комсомольців У. С. С. Р. уже виконали свою п'ятирічну норму. Сотки інших стахановців комсомольців набагато перевиконують виробничі норми по заводах та шахтах УССР. (Питання тільки, як довго ці молоді — переважно недостанньо харчуючіся — робітники зможуть не то перевиконувати норми, а взагалі працювати. Проте в СССР ця проблема не важна, бо там кожна людина це тільки цифра, а людей в СССР досить, щоб ними не турбуватися, прим. Ред.).

КОРОТКІ ВІСТКИ.

У Львові та Львівщині святковано доповідями, зборами й концертами 32-міччя з дня смерти Івана Франка. На зборах виголошено доповіді: „Революційна діяльність Франка", „Життя трудящих в Івана Франка", та „Іван Франко — прогресивний письменник". У річницю смерти поета львівське громадянство зложило на могилу письменника вінки. Промовляли: Стефаник, ректор університету Білякевич, Козланюк. Співала капеля „Трембіта".

— Два мільйони підручників виготовили львівські друкарні та літографія „Атлас".

У книгарнях УССР появилася в продажу Дмитрія Медведева „Зарін поспішає на захід"... Це опис походу та боїв совєтських партизанів, що оперували на просторі від Рівного аж по Карпати. У загоні були представники 21 національностей. У книзі не забуто також і українських націоналістів, що на них Медведев виливає помиї.

— У Києві відбудовано та урухомлено м'ясокомбінат. Згідно із звітами за останній квартал вироблено на 63% більше м'яса, на 49% ковбас, та 39% тваринного товщу. Тільки, мабуть, вся ця продукція пішла „великому братньому народові" та партійним урядовцям, а українці трудящі мусять і надалі вдовольнятися „звітами" — прим. Ред.).

— 90,000 овець та рогатої худоби налічується тепер на Закарпатті.

— Один із заводів УССР випустив перший комбайн, що вибирає буряки і чистить їх Комбайн може протягом 10 годин вибрати буряків з 14 га.

— Київська кіностудія випустила чергове число кіножурналу, в якому падає мельораційні роботи на Ірпінському заплаві. На місці колишнього великого багна уже сіють збіжжя та будують колгоспне село Демидів.

— 800 дитячих будинків для сиріт є в У ССР. На їхнє утримання сплатять ц. р. понад 900 міл. карбованців. Крім того видадуть понад міл. на одяг, взуття та іграшки для дітей. (А діти однаково будуть голодні й обдерті — звичайне явище в країні „щасливого дитинства"—прим. Ред.).

— Совєтська преса та радіо присвячують чимало уваги збільшенню темпів праці житлового будівництва. Житлове будівництво відстає, а це відбивається на розвитку особливо пекуча по шахтах та містах.

— Театри УССР дістали до постанови нову п'єсу Олександра Корнійчука „Макар Діброва". У п'єсі подано життя нових совєтських людей, зокрема шахтярів Донбасу.

— На 35,900 га. цукрових буряків засіяно ц. р. більше, ніж минулого у Вінницькій області.

— В Одеській області колгоспи вирощують нову рослину „бакат", що схожа на картоплю та має багато крохмалю. Цю рослину мають вирощувати також із інших областях УССР.

— На трасі будови газопроводу Дашава-Київ зігнано до праці тисячі колгоспників із сіл, що межують з трасою. Тільки в одній Тернопільщині працювало минулого тижня на будові газопроводу 15 тисяч колгоспників та селян, при чому частина селян працювала з власними кіньми. Видно, що Москва дуже хоче до осени закінчити будову газопроводу, щоб заощаджувати вугіль.

НАРАЗІ ЩЕ ЇЗДИТЬ ПО ПЛЕЧАХ БАТЬКА!—Брос „Чіп" Паркер, що має щойно 20 місяців, держить в руках малі щі, що їх зробив для нього Брос Паркер, який здобув міжнародне чемпіонство в їзді на щі по воді. Малий Паркер покищо „пливає" на плечах батька, але заповідає, що це вже довго не потриває і він незабаром буде написуватись на воді.

"Easter Parade"

Народна мудрість твердить: що край — то звичай. І не без підстави. Бо справді, кожна країна має свої питомі звичаї, що належать до її власної народної культури, яку сам нарід творить, розвиває і плекає. Це прислівне „що край — то звичай" особливо різко виступає при нагодах всіляких святкувань, зокрема Великодних свят. Що це тільки не діялось колись в Україні на Великдень, а українські великодні писанки вже сьогодні стали одним з найкращих виявів народного мистецтва та предметом справжнього подиву в цілому світі.

Але в Ню Йорку на Великдень ані — на жаль — не христуються, ані писанками не обмінюються, ані хлопці дівчат в Гудсон в Поливаний Понеділок не кидають. Натомість Великдень тут відзначається таки справді „Великодною Парадою", головно на 5-ій Евню в напрямі Сентрал Парку. І цей звичай не сьогоднішній, хоча він вже в багато дечому змінений. Проте, колишню „Великодню Параду" кожний міг би побачити у фільмі тої самої назви, що її тепер висвітлюється в Ню Йорку. „Великодня Парада", продукції Артура Фріда і випущена фільмовою фірмою Метро-Голдвин-Меєр під керівництвом Чарлза Волтерса та з передовими зорями в головних ролях є справді знаменним документом під цим оглядом. А прекрасні природні кольори додають їй ще більше чару. Хто побачить цей фільм, той матиме потрібну користь: навчиться, відпочине і справді намилується. (ог.)

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУА ДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

15,288 Ригайло Йосифа і Анни, Залуцький Гринька і Луця від Ригайло Михайла.

15,289 Вороняк Дмитра з с. Липа Бірч (Перемишль) від Вороняк Івана.

15,290 Рідних і знайомих з Радивилова (Волинь) братів мого батька Григорія з с. Теліженці (Таращанськ. Київщина) від Лучкан Володимира.

15,291 Кревних і знайомих з деревні Усова (Копильський район, Біла Русь) від Лапотко Клавдії.

15,292 Буркірхер Ніни з дому Балїт від Кирц Павлини.

15,293 Полтавський Володимира Гарасимовича з Одеси від Колики Володимира.

15,294 Стефанівський Магдалини і Франка від Ченеринський Івана.

15,295 Василюк Юрка, Стецюк Марії з с. Монастир Лисянський (Дрогобич) від Дріщак Вероніки.

15,296 Соколовський Олексія Митрофановича з с. Заріч (Любельськ. обл., Полтавщина) від Кочерга Дмитра.

15,297 Рідних і знакомих з Великої України і околиць Дубна, Волинь від доньки священика Новосельська-Процик Тетяни.

15,298 Кревних і земляків з с. Дальник (Одеса) від Лата Надежди Олексіївни.

15,299 Лащук Миколи і Олени діти Михайла з с. Нові Ганівці (Рогатин) від Костишин Степана.

15,300 Юрчак Василя з с. Тернова (Турка) від Копитчак Катерини.

15,301 Камінська Юлії з с. Тартаковець (Сокаль) від Кравчук Павла.

15,302 Гирка Івана з с. Торчиновичі (Самбір) від Герча (Герція) Василя.

15,303 Михайлюк Семена з с. Поттва (Перемишляни) від брата Михайлюк Матвія.

15,304 Самойленко Николая з с. Сотниковськая (Кавказ) від Пастухів Івана.

15,305 Березний Авакули Тиміша з Великої України від Несенюк Івана.

15,306 Гардюк Миколи і Сергія з с. Биличі (Самбір) від Томаш Івана.

15,307 Хомич Маланки в с. Делява (Дрогобич) від Карпишин Степана.

15,308 Костишак Івана і Василя з с. Преслупа (Старий Самбір) від Костишак Івана с. Василя.

15,309 Друнюк Юрка з с. Вікно (Городенка) від Василик Анни д. Петра зам. Москаль.

15,310 Білецька Гелени зам. Єрофеїв з с. Добромиля (Перемишль) від Єрофеїв Ігора.

15,311 Корж з с. Клюки (Київської губ.)) від Клименко Олександри зам. Красно.

Голоситись на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

О'ДВАЙЄР ВІРИТЬ В ПЕРЕМОГУ ДЕМОКРАТІВ

Ню Йорк, 16 липня. Мейор О'Двайєр вернувся вчора з Демократичної конвенції та висловив своє переконання, що Демократична партія переможе в найближчих виборах на президента. Мейор підтвердив свою конвенційну заяву, що він робитиме все можливе для виборчої піддержки кандидатури Трумана і Барклі та заявив, що власне номінація Барклі на заступника президента збільшує вигляди Демократів на виборчу перемогу.

АРМІЯ КАСУЄ КАРУ СМЕРТИ ЗА ВБИВСТВО

Вашингтон, 15 липня. Вчора тут повідомлено, що з днем 1-го лютого в кодексі Американської Армії буде скасована кара смерти за вбивство без премедитації та за знасилування. Після того часу військовим судам рекомендується застосовувати лагідніші виміри кар за ці злочини.

БРИТАНЦІ ЗАПОВІДАЮТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ ЩЕ ДВОХ НІМЕЦЬКИХ МАРШАЛІВ

Лондон, 16. липня. — Британське міністерство війни вчора повідомило, що в Британії ще перебуває всіх біля 200 воєнно-полонених німців, які не могли виїхати до Німеччини переважно через захворіння. Між цими полоненими є теж двох відомих з останньої війни гітлерівських маршалів, іменно фон Рундштедт і фон Манштайн. Звільнені вони теж мають бути звільнені і британці ще тільки дожидають відповіді американського командування, чи воно, припадком, не потребує цих маршалів як свідків в судових процесах за воєнні злочини.

СПАДЩИНА „В НАТУРІ".

В травні умер в Ню Йорку відомий російський лікар і актор, д-р Николай А. Рум'янцев, що був в Америці від 1922 року та добився всіляких позій. Тепер виявляється, що все своє майно він залишив в завіщанні своєму синові Іллі, що перебуває в Москві. В тестаменті зазначено виразно, що спадщина повинна бути переслана синові, але „в натурі", іменно в харчах та одягу.

МОСКВА ПРОТЕСТУЄ.

Буенос Айрес, Аргентина, 16 липня. — Аргентинському міністрові закордонних справ вручено вчора совєтський протест проти цілого ряду протикомуністичних статтей в аргентинській пресі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Бр. св. Йосафата, від. 217, відбудуться у вівторок, 20. липня, в годині 7:30 ввечір, в галі де звичайно. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до вирішення. Уряд і контр. комісія дадуть звіт за 6 місяців, і буде важна справа пікніку, що відбудеться 25. липня. Члени, котрі ще неотримали чеків дивіденди з Союзу, хай прийдуть на ці збори і заберуть, щоб секр. не перетримував дома. Пов. члени, старайтесь приєднувати нових членів до Бр. і Союзу без різниці старших чи дітей, бо організаторська кампанія продовжується до вересня. — За уряд: П. Пасняк, предс.; Т. Шургот, кас.; А. Іванів, секр.

Чи Ви вже вписали своїх дітей до У. Н. Союзу? Коли ні, впишіть сейчас!

ТАРЗАН, ч. 1885. Нічна робота.

Прислухуючись дивним голосам, що виходили з ями, він рішився розпізнати, що вони означають.

По звичаю усіх чоловіків на цілій земській кулі він післав Нкіму до Джейн, щоб сказати, що він прийде дещо пізніше.

Тоді він оглянувся за високою травою та почав її зривати.

Малпочоловік працював тяжко цілу ніч, але над'ранком мав уже готові два довгі шнури з трави. Тоді й почалась нова цікава пригода.